

*Beantwoording technische vragen:
BVR 2022 &
Ontwerp-programmabegroting 2023 - 2026*

versie: Commissie Financiën en beleidsuitvoering
09 november 2022

1.	Fractie Natuurterreinen	3
2.	Fractie Water Natuurlijk.....	5

Bestuurlijke Voortgangsrapportage 2022

Vraag 1	P.5: Klimaat. 1.3. Er wordt hier gesproken over normen voor ‘wateroverlast’. Mis initiatief / aanzet voor normering van ‘droogte’. Evenzo relatie met grondwaterbeheer. Onderwerpen in AB meerdere malen ter sprake geweest. Vraag: is constatering juist dat hier tot op heden niets mee is gedaan of ligt het minder zwart – wit.
Antwoord	De tabel met maatregelen waarnaar verwezen wordt betreffen de 25 maatregelen uit het bestuursakkoord. Droogte is daarin nog niet als apart thema opgenomen. Uiteraard plegen we wel veel inzet op het onderwerp droogte. We agenderen het vraagstuk droogtenormering over verschillende landelijke tafels omdat wij als waterschap niet alleen een norm kunnen bepalen. Dat kost tijd doordat de problematiek verschilt bij de waterschappen. Naast de normering zijn we ook aan de slag met effectieve maatregelen tegen droogte zoals ZON/HOP programma en regulerende maatregelen (al dan niet tijdelijk) over onttrekkingen en (tijdelijke) stuwen. Daarnaast werken we momenteel aan een strategisch kader grondwater. Hierin speelt de governance een belangrijke rol. We zijn niet de enige partij die iets wil/vindt/gaat over grondwater.
Vraag 2	P.5: Waterkwaliteit. PvA rwzi's (2.1). Opm: Zie discrepantie tussen tekst onder ‘Voortgang’, waarin zorg wordt uitgesproken over toekomstige financiering en aanduiding “groen”.
Antwoord	Strikt genomen gaat het om het gereed hebben van het plan van aanpak, dat lukt binnen de bestuursperiode. Of het plan dan ook versneld kan worden gerealiseerd binnen de geraamde volumes moet uit de aanpak van de eerste zuiveringen nog blijken. Met de prijs- en marktontwikkelingen van de laatste tijd roept dat wat zorg op.
Vraag 3	P.6: Ecologie en biodiversiteit. Opmerking: Prima dat kwartaal 4 van ‘Uitvoeringsprogramma’ is opgeleverd. Vraag: duidt kleur ‘groen’ ook op stand van zaken in praktijk t.w. uitwerking met OPG of ligt dat genuanceerder?
Antwoord	De kleur groen betekent in dit geval dat de uitvoering van het jaarplan ook op schema ligt. Er is onlangs aan u gerapporteerd over de stand van zaken over de uitvoeringsrapportage in de AB brief van 2 november 2022. Aanname is dat met deze vraag bedoeld wordt op de verkennende gesprekken die worden gevoerd met het landgoed Twickel. Dit betreft echter geen maatregel uit het jaarplan vergroening. Het algemeen bestuur wordt via een separate AB brief geïnformeerd over deze ontwikkelingen.
Vraag 4	P.13: 3e alinea: ‘De kosten voor herstel van het hoogwater enz.’. Vraag: Voor mijn begrip; waaruit bestaan die kosten?
Antwoord	De kosten bestaan met name uit herstelwerkzaamheden aan ingezakte taluds door het hoge water en werkzaamheden als gevolg van de storm, bijvoorbeeld het opruimen van omgewaaide bomen, snoeiwerkzaamheden en nieuwe beplanting.
Vraag 5	P.13: 5e alinea: N2000 Haaksbergerveen. Vraag: valt dit hoogveen niet binnen het werkgebied van WRIJ?
Antwoord	Klopt, het overgrote deel van het N2000 gebied Buurserzand en Haaksbergerveen ligt niet in ons werkgebied. Een klein deel echter wel. De maatregelen die in de BVR worden beschreven betreffen maatregelen aan de Hegebeek en Hagmolenbeek, beide KRW waterlichamen van Vechtstromen. De werkzaamheden aan de Hagmolenbeek zijn dit jaar uitgevoerd. De maatregelen in de Hegebeek volgen in 2023.
Vraag 6	P.20: Laatste alinea. Gebrek aan interne en externe capaciteit. Opm: Zorgelijke ontwikkeling, zeker i.r.t. noodzakelijke ‘schaalsprong’ (zie ook PB). Vraag: welke initiatieven zijn/worden ondernomen hieraan het hoofd te bieden?

Antwoord	De projecten portefeuille is de laatste jaren gegroeid en zal de aankomende jaren ikv KRW opgaven zelfs substantieel toenemen. De interne organisatie is niet meegegroeid met de huidige projecten portefeuille. In het kader van de kwantitatief strategische personeelsplanning (SPP) en de zogenoemde schaalsprong wordt actief geanticipeerd op deze interne capaciteitsvraag, maar dat heeft nog geen effect op lopende projecten. Wat betreft de externe capaciteit zien we dat bij aannemers, installateurs en adviesbureaus ook bemensing vraagstukken. Dit werkt door naar hun opdrachtgevers, zoals Vechtstromen en kunnen zij niet altijd de gewenste capaciteitsvraag leveren. Door innovatief aan te besteden en te zoeken naar mogelijkheden om projecten te clusteren wordt ingespeeld op dit knelpunt.
-----------------	--

Begroting 2023

Vraag 1	P.7: De tekst onder Regeerakkoord Rutte-IV mist, naar mijn idee. Klopt dit? Zo ja, kan de missende tekst alsnog worden opgenomen?
Antwoord	Regeerakkoord Rutte IV was hier bedoeld als “overkoepelende kop” voor de andere onderdelen (energietransitie, nationaal programma landelijk gebied etc.) Dat is inde lay-out niet goed tot uitdrukking gebracht.
Vraag 2	P.7: Zou het NPLG/PPLG straks kunnen kwalificeren als een complex project? Is dat eind van het jaar al goed te beoordelen als de provincie haar 80%/houtschoolschets versie van het PPLG heeft opgeleverd? Dat we niet tot de MJV wachten, als het al eerder duidelijk is.
Antwoord	Op dit moment is er nog best veel onduidelijk als het gaat om de impact van het NPLG / PPLG. Zodra hier meer over bekend wordt zouden we bij de MJV 2023 de afweging kunnen maken om het aan te merken als complex project, conform het in 2021 vastgestelde protocol complexe projecten. Mocht hier eerder aanleiding toe zijn dan zal dit in een voorstel aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.
Vraag 3	P.8: Er wordt gesproken over klimaatmitigatie en klimaatadaptatie. Maar werkt het waterschap ook aan klimaat acceptatie? Dat wil zeggen dat door de klimaatverandering sommige dingen dus ook structureel gewijzigd zijn (meer en langere droogte, meer hevige regenbuien?) zijn en dat we die gevolgen hebben te accepteren? Dus dat daardoor er inherente conflicten in ons watersysteem zitten. Zoveel en zo lang mogelijk vasthouden van water gaat niet goed samen met snel afvoeren van water bij stevige regenbuien. Dus dat we dan moeten accepteren dat er soms wat gaat overstromen en het beter is om dan schade te vergoeden? Omdat de schade van te weinig water veel lastiger te herstellen is? Of valt dit onder het klimaatrobuust maken van de leefomgeving en watersysteem? Dat het watersysteem dit soort overstromingen/wateroverlast met beperkte negatieve impact aan kan?
Antwoord	Binnen het thema klimaat wordt naast diverse maatregelen in de vorm van adaptatie en mitigatie ook gewerkt aan het vergroten van het maatschappelijk bewustzijn van klimaatveranderingen. Dit doen we door actief onze kennis over wateroverlast en droogteproblemen te communiceren. Hierbinnen valt ook een zekere vorm van acceptatie. Het klopt overigens er conflicten ontstaan. Zo gaat water langer vasthouden en vismigratie ook niet altijd en overal samen. Voor het volledige inzicht in wat we hieraan gaan doen verwijzen we naar het themaplan klimaat dat begin dit jaar per ab brief is toegezonden en te vinden is op https://www.vechtstromen.nl/bestuur/themaplan-klimaat/ .
Vraag 4	P.13: Waarom leiden hogere ramingen voor belastinggrondslagen tot een structureel voordeel op de lastendruk? Is dat omdat er meer belastinginkomsten zijn of gelijke belastinginkomsten die over meer eenheden worden verdeeld, waardoor per eenheid de lastendruk daalt? Is het mogelijk om deze hogere belastinggrondslagen ook in te zetten om ruimte voor nieuw beleid in 2023 te realiseren of voor versnelling van de groeisporg?
Antwoord	De lastendruk daalt doordat er meer eenheden aan belastinggrondslagen zijn waarover de lasten verdeeld kunnen worden. Hiermee is voor 2023 € 314.000 gemoeid en dit loopt op naar € 604.000 in 2026 (zie paragraaf 5.1, pagina 51 onderaan). Deze gunstige ontwikkeling aan belastinggrondslagen wordt beschouwd als autonome, meevallende ontwikkeling. In de lasten zijn er echter ook autonome, tegenvallende ontwikkelingen. Hiermee is in 2023 € 437.000 gemoeid (zie paragraaf 5.1, pagina 50 onderaan). Daarmee vallen de meevallende belastinggrondslagen in 2023 weg tegen de tegenvallende lastenontwikkelingen in 2023. In 2023 is het dus, zonder dat de lastendruk verder moet stijgen, niet mogelijk om deze ruimte in te zetten voor nieuw beleid in 2023 of voor versnelling van de schaaIsprong.

Vraag 5	P.13: Er schuiven kapitaallasten van 2024 door naar 2027 en 2028; betekent dit dat oplevering van projecten later in de tijd is, maar dat de doelstelling van realisatie van de KRW in 2027 nog wel gehaald wordt? Maar dat voor sommige projecten de formele oplevering en start activering van kosten pas in 2028 plaatsvindt?
Antwoord	Het uitgangspunt bij de berekeningen die zijn gemaakt is dat de KRW-opgaven in 2027 zijn gerealiseerd.
Vraag 6	P.18: Wanneer is het waterkwantiteitsmeetnet beoogd klaar? Zijn er in de tussentijds risico's en hoe worden die beheerst?
Antwoord	In 2023 wordt een start gemaakt met het project waterkwantiteitsmeetnet. Een goed ingericht waterkwantiteitsmeetnet is essentieel voor onze primaire processen en draagt ook bij aan vele facetten van het waterschapswerk en onze wateropgaven. Daarom moeten we investeren in onze kwantiteitsmeetnetten (grond- en oppervlaktewater, neerslag). Bijvoorbeeld gegevens over debieten zijn noodzakelijk voor het goed kunnen ontwerpen van nieuwe watergangen en het optimaliseren van beheer en onderhoud. Voor inrichten en beheren geven we veel geld uit en verdient goede monitoring zich terug. Na de inventarisatie om het debietmeetnet ook daadwerkelijk te implementeren, waren er vanwege de taakstelling geen financiële middelen beschikbaar. Nu is er met de MJV onder infrastructuur op orde wel budget gereserveerd. Recent hoogwater (zomer 2021 Limburg, winter 2022 bij ons) heeft ons ook weer voor een voldongen feit gezet, we hebben niet voldoende informatie voor een goed beeld van wat het betekent voor onze toekomstige opgave. Inzet is dus om Nederland beter voor te bereiden op de gevolgen van klimaatverandering (o.a. extreme neerslag en droogte). Een belangrijke aanbeveling (kamerbrief 11 maart jl.) is om de kwaliteit van monitoring en voorspelling van neerslag en rivierafvoeren (lees debieten) te verbeteren. Dit voorstel mag als een uitvoering van deze aanbeveling worden gezien.
Vraag 7	P.19: Kunnen/worden we bij de volgende BVR of tussentijds (worden) geïnformeerd over de totale kosten van de waterinlaat?
Antwoord	De kosten voor waterinlaat volgen altijd het jaar nadat de inlaat heeft plaatsgevonden. Zodra deze kosten bekend zijn over 2022 wordt hierover in de BVR 2023 gerapporteerd.
Vraag 8	P.21: De figuur met netto kosten programma 1 staat twee keer in het document vermeld.
Antwoord	In de begroting die naar het Algemeen Bestuur gaat voor 23 november 2022 wordt de figuur aangepast.
Vraag 9	P.25: Wanneer is het doel "We maken meer gebruik van digitale transitie" bereikt? Hoe kunnen we dit als AB volgen?
Antwoord	De ontwikkelingen op gebied van onder andere technologie, duurzame ontwikkeling en samenwerkingsnetwerken gaan razendsnel en bieden mogelijkheden, maar kan ook bedreigend zijn voor de veiligheid van ons werk. Door digitaal te transformeren kunnen we mogelijkheden benutten en bedreigingen afwenden. Vechtstromen onderkent dit en heeft digitale transformatie onder andere in het waterbeheerplan 2022-2027 als een van de veranderthema's benoemd. We onderkennen echter dat we in het primaire proces nog onvoldoende gebruik maken van de kansen die de digitale transformatie biedt. Door in de DIN waterketen als doel op te nemen dat we meer gebruik willen maken van de digitale transitie geven we waarde aan dit thema en zetten we het op de agenda. De verwachting is dat in 2023, samen met het nieuwe bestuur de doelstelling meetbaar wordt gemaakt om daarmee ook te kunnen sturen.

Vraag 10	P.25: Wanneer voldoen onze installaties aan de wettelijke (veiligheids)eisen? Mogen ze wel opereren als ze niet voldoen? Welke risico's lopen we op dit vlak? En hoe worden die beheerst?
Antwoord	In principe voldoen de installaties aan de wettelijke (veiligheids)eisen. Om ze aan de eisen te laten blijven voldoen moeten we continu beheer en onderhoud uitvoeren. Als we constateren dat er een probleem is, dan herstellen we dat afhankelijk van de aard van het defect binnen een passende termijn via de vervangingsinvesteringen. Als de kosten voor herstel groot zijn, dan worden ze geprogrammeerd om zo snel mogelijk te herstellen. Een voorbeeld is de constatering dat uit het dak van de slibgistingstanks op de rwzi Emmen beperkt biogas ontsnapt. Dit vraagt om investering van ca € 500K om te herstellen en wordt daarom geprogrammeerd. Op deze manier blijven we binnen redelijke termijn aan de wettelijke (veiligheids)eisen voldoen.
Vraag 11	P.25: Als we als waterschappen in 2035 klimaatneutraal willen zijn, is het dan nodig/haalbaar dat we tussen 2030 en 2035 50% extra CO2 reductie halen? Moeten we niet minstens streven naar 60% (zoals het Rijk) of hoger? Kan in het overdrachtdossier de consequenties (geld, capaciteit, kennis) van een hogere ambitie op klimaatneutraliteit in kaart worden gebracht?
Antwoord	In het overdrachtdossier zullen globaal de consequenties voor de hogere ambitie op klimaatneutraliteit in kaart worden gebracht. Hierbij zal ook een inschatting worden gemaakt hoe realistisch de doelstelling voor klimaatneutraliteit in 2035 is en via welke route deze doelstelling kan worden ingevuld. We zoeken hierbij ook de verbinding met andere opgaven zoals de realisatie van de KRW-opgave.
Vraag 12	P.25: Als ik het goed zie hebben we straks een meetmethode om lachgas op onze RWZI's te meten. Hebben we daarmee dan alle klimaatgassen in beeld, zodat we dit kunnen gaan meten? Of moeten er nog meer meetmethodes worden ontwikkeld? Hoe kunnen we anders vaststellen hoever we zijn op het gebied van klimaatneutraliteit?
Antwoord	De uitstoot van lachgas is nu vooral rekenkundig benaderd. Metingen naar lachgas zijn complex en duur. De STOWA heeft een meetprogramma opgezet voor lachgas. We gaan op 1 locatie ook zelf metingen uitvoeren naar lachgas om een verbinding te kunnen leggen tussen de berekeningen en de praktijk (meten is weten). Daarmee kunnen we een betere inschatting maken van de opgave voor lachgas. Ook voor de uitstoot van methaan is meer onderzoek nodig (STOWA). De voetafdruk ten gevolge van het gebruik van brandstoffen (aardgas en diesel voor het beheer, vervoer en verwarming) en elektriciteit, gebruik chemicaliën op de zuiveringen en slibtransport door derden wordt al jaarlijks gemonitord. Voor zicht op klimaatneutraliteit zal de huidige klimaatmonitor worden uitgebreid naar de voetafdruk ten gevolge van het afvalstoffen en reststromen, uitbesteed werk op het gebied van onderhoud, infrastructurele projecten en realisatie en renovatie van gebouwen en installaties. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar het handelen van Vechtstromen, maar ook naar gelieerde organisaties waarin we beslisrechten hebben, zoals Nieuwater en SNB. Daarnaast kijken we ook naar onze ketens, met daarin aannemers die werken uitvoeren voor het waterschap. Het geheel vraagt om een nadere inventarisatie, maar de Visie “Op weg naar Klimaatneutraliteit” van de Unie van waterschappen geeft een overzicht van de nog minder zichtbare bronnen en daarmee een voorzet voor een ontwikkelrichting. Als we zicht hebben op alle bronnen kunnen we een nauwkeurige inschatting maken van onze voetafdruk en waar we nu staan.
Vraag 13	P.28: Ik zie dat RWZI Hengelo 2 jaar is uitgesteld. Nu is RWZI Vriezenveen ook alweer met een jaar verlengd. Het telkens verlengen van de maatwerkbesluiten zijn op twee manieren te duiden. Het is heel lastig om maatregelen te plannen of we sturen zo strak mogelijk om het maatwerkbesluit zo kort mogelijk te laten bestaan. We zetten er voor ons zelf druk op. Welke situatie is het? Waarom is realisatie van maatregelen om

	binnen de vastgestelde termijnen van maatwerkbesluit te blijven zo lastig? Geeft het niet halen van eisen die we onszelf oplossen nog problemen in de handhaving (Waarom ik wel voldoen als jullie zelf niet voldoen en maar weer uitstellen?)?
Antwoord	De verlening van de maatwerkbesluiten is nodig, omdat de maatregelen om de maatwerkvoorschriften op te heffen meer tijd kosten. Dit is komt omdat we de naweeën van corona ondervinden bij het uitvoeren van de projecten, maar vooral omdat het meer tijd kost voordat materialen, installaties en personeel beschikbaar is voor het uitvoeren van het werk.
Vraag 14	P.28: Wat is het voordeel van een klassieke nabezinking in RWZI Ootmarsum. Klinkt in elk geval niet als Best Beschikbare Techniek. Waarom wordt hiervoor gekozen?
Antwoord	Op 18 december 2018 (Kenmerk B2018/2563) heeft het DB besloten om de Membraanbioreactor (MBR) op de rwzi Ootmarsum te vervangen door een klassieke nabezinktank. De MBR was aan het einde van de technische levensduur en moet worden vervangen. De reden om te kiezen voor een klassieke nabezinktank zijn dat: 1. met de bestaande MBR installatie de effluenteisen bij regenweer niet worden gerealiseerd 2. de jaarkosten voor een nabezinktank, lager zijn dan bij een MBR 3. het energieverbruik van een nabezinktank substantieel (tot 40%) lager ligt dan bij een MBR installatie. De gekozen techniek is voor het realiseren van het doel (effluentkwaliteit) en relatie tot de kosten de beste relevante techniek.
Vraag 15	P.29: In 2023 wordt er onderzoek gedaan naar de emissies van lachgas en methaan. We weten dat daar investeringen achterweg komen. Zijn nog niet geraamd. Wellicht schatting te maken? Is wel een zekere tegenvaller.
Antwoord	Lachgas en methaan zijn sterke broeikasgassen. Om in 2030 aan de doelstelling van 50% CO2 neutraliteit te voldoen is het nodig om inzicht te hebben in deze emissies. De verwachting is dat hier een investering uit volgt. Onderdeel van de studie is ook om een inschatting te maken van deze kosten om deze integraal met de andere investeringskosten te kunnen beoordelen.
Vraag 16	P.29: Tot 2023 hebben we een vast energiecontract. Maar vanaf begin 2024 moeten we een nieuw contract afsluiten voor veel hogere prijs. Is duidelijk te maken wat dat voor de begroting betekent? Bijv extra tonnen of extra miljoenen?
Antwoord	Het huidige energiecontract (tarieven) voor het jaar 2023 is voor 90% vastgelegd. Het contract loopt eind 2023 af; met de mogelijkheid dit te verlengen voor 2024 en 2025. Het optiejaar 2024 is gelicht (zoals dat genoemd wordt) om met de huidige leverancier PZEM (voorheen Delta) verder te gaan. We gaan in 2023 in onderhandeling met de leverancier voor de tarieven voor 2024. De hoogte van de tarieven is afhankelijk van de dan geldende energiemarkt en dat ligt voor 2024 nog geheel open. De energieprijzen zijn op dit moment erg volatiel. In augustus 2022 was het beeld dat de inkoopprijs 2024 met ruim 200% kon stijgen en voor 2025 met 120%. In de programmabegroting 2023-2026 zijn we voor 2024 e.v. uiteindelijk uitgegaan van een additionele stijging met 75% t.o.v. de (eveneens verhoogde) raming 2023. In paragraaf 5.1, pagina 51 is vermeld dat er in 2023 k€ 584 was gemoeid met de stijgende energieprijzen en vanaf 2024 k€ 2.950 (inclusief vervallen SDE-subsidies met k€ 866). In de loop van 2023 zullen we meer zicht krijgen op de daadwerkelijke energieprijzen en of de verhoogde ramingen 2023 e.v. voldoende zijn.
Vraag 17	P.31: Wat is BW 2022-1?
Antwoord	BW 2022-1 staat voor eerste begrotingswijziging 2022. Voor investeringen is dit een nieuw fenomeen.

Vraag 18	P.31: De netto-investeringen na 2022 (t.o.v. MJV 2023) nemen veel toe. Dit is toch niet alleen gevolg van inflatie en autonome ontwikkelingen? Of is dit (verder) te verklaren als gevolg van de projecten ihkv de aanvraag van het Nationaal Groeifonds?
Antwoord	In de MJV 2023-2032 heeft het AB voor de periode tot en met 2026 bijna € 100 mio extra beschikbaar gesteld voor investeringen in Infrastructuur op orde, opgaven KRW gereed voor eind 2027 en voor projecten ikv Nationaal Groeifonds. Deze extra investering is terug te zien in de jaren 2024, 2025 en 2026.
Vraag 19	P.34: Waar verwijst de asterix achter organisatie naar? Ik kan hem zo snel niet terugvinden. Ik zie hem ook bij inspanning over DSO terugkomen, maar heb idee dat die verwijst naar mogelijk besluit tot uitstel inwerkingtreding omgevingswet (tot 1 juli 2023?).
Antwoord	Kennelijk zijn de verwijzingen verdwenen. De asterix op pagina 34 achter organisatie had moeten verwijzen naar: - In het bestuursakkoord wordt onderscheid gemaakt tussen Organisatie en Financieel Beleid. In het Doel- Inspanningen Netwerk zijn deze onderdelen in verband met de leesbaarheid van het overzicht samengevoegd. - De tweede asterix verwijst inderdaad naar de (op het moment van schrijven) vermoedelijke uitstel van de invoering van het DSO. Bij invoering van de omgevingswet per 1/1/2023 had deze immers niet meer opgenomen hoeven worden in de programmabegroting 2023-2026. In de begroting die naar het Algemeen Bestuur gaat voor 23 november 2022 zijn bovenstaande asterix verwerkt.
Vraag 20	P.34: Op pagina 34 staat dat we in 2030 100% CO2 neutraal werken. Op p. 25 staat dat we maar 50% CO2 neutraal werken. Betekent dit dat de organisatie (muv keten) dan wel 100% CO2 neutraal al is? Of is er op 1 van beide pagina's sprake van een typfout, hopelijk in het voordeel van meer CO2 neutraliteit?
Antwoord	Dit blijkt een oude versie van het DIN op pagina 34 te zijn, waarin nog fouten stonden opgenomen: Het met het bestuur afgesproken doel is: We werken in 2030 100% energieneutraal en we werken 50% Co2 neutraal in 2030 (100% in 2050). Deze doelen zijn voor de gehele organisatie van toepassing. Er is dus geen onderscheid tussen het organisatie-deel en waterketen. De laatste versie wordt opgenomen.
Vraag 21	P.34: Hoe wordt vastgesteld of WVS een innovatievere organisatie is geworden? Wanneer zijn we hiermee tevreden?
Antwoord	Hier zijn op dit moment geen concrete doelstellingen voor vastgesteld. Er wordt op dit moment gewerkt aan de evaluatie van de Kennis- en innovatie agenda. Deze wordt begin 2023 aan het algemeen bestuur aangeboden. Hierin zal aandacht zijn voor zowel de doelen op algemeen niveau als de inhoudelijke resultaten van de afzonderlijke projecten.
Vraag 22	P.37: Wat zijn de externe afhankelijkheden waarvan oplevering park in 2023 afhankelijk is? Wat betekent de uitspraak van de rechtbank in augustus dat de eigenaar gratis van het perceel gebruik kan blijven maken "totdat daarop een park wordt aangelegd zonder parkeerplaatsen ten behoeve van het Waterschap Vechtstromen"; https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBOVE:2022:2475
Antwoord	- Met de 'externe afhankelijkheden' wordt verwezen naar de juridische procedure (en inmiddels uitspraak) tussen de (voormalig) eigenaar van de grond en de gemeente Almelo. - De uitspraak van de rechter houdt in dat de plannen zoals beoogd geen doorgang kunnen vinden. In overleg met de gemeente worden nu verdere mogelijkheden verkend.

Vraag 23	P.38: wat is de huidige realisatie en verwachte realisatie van participatiebanen in 2022? Gaat het lukken om 10% van de vacatures in te vullen met participatiebanen?
Antwoord	De huidige realisatie extra participatiebanen staat voor 2022 nog op 0. Het gaat naar verwachting niet lukken om de 10% vacatures in te vullen. Er zijn wel plekken beschikbaar, maar hier hebben we tot dusverre geen passend aanbod op gevonden. Er lopen diverse verkenningen. Binnen facilitair loopt op dit moment een pilot. Dit kan bij positieve evaluatie resulteren in een vaste plek. Daarnaast zijn binnen de teams VTH en watersysteem gesprekken gaande voor concrete plaatsing. Vanuit HRM wordt ingezet op gesprekken met externe partijen.

Vraag 24	P.38: De zin "De invoering van de omgevingswet wordt wederom uitgesteld, het is nu de bedoeling dat de wet per 1 juli 2023 in werking treedt" is in een groter lettertype opgenomen. Is dat bewust om nadruk te leggen op de tekst/recente wijziging/informatie?
Antwoord	Dit is niet bewust gedaan, per abuis een groter lettertype.

Vraag 25	P.52: Wat zijn de wegingsfactoren van de vier parameters die samen het gemiddelde inflatiepercentage bepalen?			
Antwoord	De wegingsfactoren voor de parameters die samen het gemiddelde inflatiepercentage bepalen, zijn afhankelijk van de werkelijke kostenstijging per component. Vervolgens wordt deze kostenstijging omgerekend naar het percentage lastendrukstijging (waarbij € 1 miljoen kostenstijging overeenkomt met 0,72% lastendrukstijging).			
	Parameter	B 2023 (parameter)	B 2023 (mutatie kosten)	B 2023 % lastendrukstijging
	Personeelslasten	5,3%	M€ 2,6	1,85%
	Overige kosten	6,6%	M€ 4,0	2,88%
	Geactiveerde lasten	5,5%	M€ -0,4	-0,31%
	Afschrijvingen	4,7%	M€ 1,6	1,18%
	Rentelasten	1,7% (tov MJV)	M€ 0,8	0,55%
	Totaal		M€ 8,5	6,1%

Vraag 26	P.54: De toelichting over het structureel begrotingssaldo snappen wij nog niet. We begrijpen wel dat er in 2023 voor 2.1 miljoen grond verkocht gaat worden. Maar dat is incidenteel. Wat is dan de verklaring voor het structurele saldo?
Antwoord	Per saldo zijn er voor € 2,165 miljoen aan incidentele lasten in de jaarschijf 2023, zoals weergegeven op pagina 54. In dit bedrag is ook een jaarlijkse bate van € 0,1 miljoen opgenomen voor de verkoop van gronden. Ondanks dat deze opbrengst jaarlijks wordt geraamd is het toch te labelen als incidenteel, zoals toegelicht op pagina 54. Op pagina 104 wordt inzicht gegeven in het structurele saldo van de begroting. Met andere woorden; worden structurele lasten met structurele baten gedekt? Voor het jaar 2023 is het antwoord: 'Ja', aangezien er een positief bedrag overblijft. Dit betekent dat ook de incidentele baten/lasten worden gedekt met structurele inkomsten. In de meerjarenraming (2024-2026) in deze tabel is zichtbaar dat in de jaren erop het structurele begrotingssaldo beperkt (negatief) is. Op basis van de huidige inkomstenramingen is dus geen structureel overschot aanwezig in de begroting.

Extra vragen Fractie Water Natuurlijk

BVR 2022

Vraag 1	P.5: Het doel voor DPRA staat op groen. Dit impliceert dat we in de volgende AB vergadering de uitvoeringsagenda met vervolg voor de 7 ambities uit DPRA gaan vaststellen. Klopt dat?
Antwoord	We geven uitvoering aan de ambities uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie met de stresstest en risicodialogen. Momenteel wordt ambtelijk een voorstel uitgewerkt voor richtinggevende keuzes voor het vervolg. Dit zal eerst met de portefeuillehouder en het DB worden besproken. Het eerstvolgende AB is daarom niet haalbaar.
Vraag 2	P.6: Is de grensoverschrijdende verkenning energietransitie vanuit onze watertaken al afgerond? In hoeverre kan deze verkenning ons helpen bij realiseren en bij voorkeur versnellen van CO2 en/of energieneutraliteit?
Antwoord	De verkenning is afgerond en teruggekoppeld aan het AB op 23 maart (STROOMdag). De conclusie van de verkenning is dat kansen voor samenwerking beperkt zijn. Dit geldt ook klimaatneutraliteit. We blijven kansen voor grensoverschrijdende samenwerking ten behoeve van onze doelen voor CO2 en energie continu verkennen.
Vraag 3	P.21: Komen door de lozing van organisch gebonden fosfaat KRW doelen van KRW-waterlichamen in gevaar?
Antwoord	De verwijdering van organische gebonden fosfaat is niet eenvoudig en kostbaar. De meest effectieve maatregel is het voorkomen dat organisch gebonden fosfaat via het afvalwater in het oppervlaktewater komt. Daarom zijn er ook gesprekken met het bevoegde gezag en de lozende industrie om bronmaatregelen te treffen. Het is daarom nu nog te vroeg om conclusies te trekken over het wel of niet realiseren van KRW-doelen ten gevolge van de lozing van organisch gebonden fosfaat.
Vraag 4	P.27: Wat is de stand van zaken rond uitstel van de noodzaak tot het sluiten van een nieuw gascontract in het licht van de sanctiemaatregelen tegen Rusland?
Antwoord	De vraag is intern uitgezet.
Vraag 5	P.41: Wat is nu de vrijval van voorziening pensioenlasten bestuurders door de hogere rekenrente? Ik zie nl. verschillende bedragen (462k, p.35; 0,3 miljoen p.39; 0,1 miljoen p.41). Of gaat het hier om voordeel van 462k dat ontstaat doordat we 0,3 miljoen uit de bestaande voorziening laten vrijvallen en we de begrootte 0,1 miljoen bijdrage aan de voorziening niet hoeven te storten? Het is wat verwarrend, aangezien overal over vrijval wordt gesproken.
Antwoord	Het totale effect van de hogere rekenrente is € 462k. Dit is benaderd vanuit het totale effect op het niveau van het programma Besturen en organiseren. Op de doorsnede van de hoofdkostensoort/kostencategorieën zijn de bedragen inderdaad gesplitst over twee categorieën/kostensoorten. Het ontstaan

	van de voordelen kent echter dezelfde oorsprong, namelijk de hogere rekenrente. Het totale bedrag bestaat inderdaad enerzijds uit het vervallen van het oorspronkelijke budget (k€ 351) dat onder de lasten was geraamd om aan de voorziening toe te voegen en anderzijds uit het resterende bedrag van k€ 111 dat onder de baten kan vrijvallen. In het definitieve boekwerk BVR 2023 zullen we deze toelichting verduidelijken.
--	---

Vraag 6	P.25: De laatste zin bij elektrische renovatie RWZI Nijverdal is nog niet afgerond.
Antwoord	De jaarschijf blijft € 0,4 miljoen achter bij de raming. Het woord <i>raming</i> ontbreekt.

Begroting 2023

Vraag 7	P.54: Waarom wordt in 2025 geld aan de voorziening Dinkeldal 2020-2024 toegevoegd? Wat is de logica om dit te doen nadat de periode tot 2024 is verstreken?
Antwoord	De vorige afrekening had betrekking op de periode 2016-2020. Op pagina 61 van de begroting 2023 is vermeld dat de voorziening blijft voortbestaan, aangezien er over de periode 2020-2024 mogelijk opnieuw sprake is van een financiële compensatie voor de overstromingen in het Dinkeldal. De hoogte van de compensatie kan pas achteraf worden bepaald (nadat de periode waarop deze betrekking heeft, verstreken is). Strikt formeel zal hiervoor reeds in de jaarrekening 2024 een voorziening moeten worden gevormd die dan in 2025 achteraf wordt uitbetaald.

Vraag 8	P.62: Wat is de reden van de grote daling van WOZ-waarde van niet-woningen?
Antwoord	De WOZ-waarde van de niet-woningen 'daalt' van € 19.400.000.000 (primitieve Begroting 2022) naar € 14.700.000.000 (primitieve Begroting 2023). Dit heeft te maken met een verbeterde toerekeningssystematiek door GBLT van de totale WOZ-waarde naar woningen en naar niet-woningen. Indien de nieuwe toerekeningssystematiek ook was gebruikt bij de primitieve Begroting 2022 dan was de WOZ-waarde van de niet-woningen € 14.000.000.000 geweest. In werkelijkheid is er dus een stijging bij de niet-woningen van 5%. In het definitieve boekwerk zullen we voor de begroting 2022 het bedrag van € 14 miljard opnemen, zodat op basis van dezelfde informatie wordt vergeleken.

Vraag 9	P.64: Ingezetenheffing is vastgesteld op 37,5% van de kosten van watersysteembeheer. Maar als we naar de tabel kijken, dan betalen ze 30,2 miljoen van de 77,8 miljoen. Dat is naar ons idee 38,8% van de kosten van watersysteembeheer. Hoe is dat te verklaren?
Antwoord	De laatste kostentoedelingsverordening is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 oktober 2021. Hierbij is inderdaad 37,5% toegedeeld naar de ingezetenen (beslispunt 1 van het betreffende bestuursvoorstel). Aanvullend is besloten dat de kosten voor kwijtschelding rechtstreeks wordt toegerekend aan de categorie ingezetenen (beslispunt 5 van het bestuursvoorstel). € 77,8 miljoen is het totale bedrag aan watersysteemheffing 2023, inclusief kwijtschelding. In 2023 wordt naar verwachting 22.700 keer de ingezetenenheffing kwijtgescholden (pagina 64 PB 2023). Dit staat gelijk aan ruim € 1,9 miljoen. Als de vergelijking wordt geschoond (voor alle afrondingen) voor de kwijtschelding, dan komt het aandeel voor de ingezetenenheffing, conform de KTD, uit op 37,5%

Vraag 10	P.64: Hoe zijn de kosten van de verontreinigingskosten toe te rekenen aan / te verdelen over de categorieën van ingezetenen, bedrijven, boeren of natuur?
Antwoord	Het verontreinigingstarief is geen afgeleide van de verontreinigingskosten, maar is een afgeleide van het zuiveringstarief (wettelijk zo bepaald). De opbrengst van de verontreinigingshoefting is vervolgens het zuiveringstarief vermenigvuldigd met de door GBLT geraamde belastinggrondslagen. Hierbij wordt door GBLT alleen een onderscheid gemaakt naar verontreinigingseenheden huishoudens en verontreinigingseenheden bedrijven (zonder nadere uitsplitsing naar bedrijven, boeren of natuur). Voor 2023 gaat het om 1.600 ve's woonruimten (= € 102.000) en 6.700 ve's bedrijven (= € 427.000).
Vraag 11	P.77: Wanneer is naar verwachting de strategische herijking van Aqualysis afgerond? Worden we als AB over de uitkomst van deze herijking (tijdig) geïnformeerd?
Antwoord	Het AB wordt middels een memo over de stand van zaken geïnformeerd.
Vraag 12	P.91: We zien dat we onze subsidietafel in 2022 ruim niet lijken te halen. In 2023 is een vergelijkbare tafel. Is deze zo hoog omdat subsidies van 2022 zijn doorgeschoven naar 2023? Zo niet, of toch, gaat er door vertraging in leveringen van materiaal, te weinig beschikbaar budget, te weinig beschikbare capaciteit binnen onze organisatie en/of tijdsgevoel beschikbaarheid van grond e.d. subsidie verloren?
Antwoord	Bij programma 1 (Watersysteem) geldt het volgende: voor een aantal projecten schuift de uitvoering vanwege een langere voorbereidingstijd door naar 2023. Daarnaast vergt binnen de gebiedsgerichte aanpak afstemming met de omgeving meer tijd dan ingeschat. Voor beide oorzaken schuiven bij de met die projecten gemoeide subsidies door naar het volgende jaar. Dit geldt o.a. voor projecten in het stroomgebied van het Nieuw Drostendiep. Daarnaast voor Vecht Baalderuiterwaard, Vecht nevengeul & stuw Mariënberg en Regge Archemermaten. Bij programma 2 (Waterketen) is er geen sprake van doorschuif van verwachte investeringssubsidies van enige omvang, maar alleen een aframing in het lopende jaar (2022).
Vraag 13	P.92 Gaan andere waterschappen net zoals Vechtstromen een investeringssprong maken in de komende jaren? Is er een kans dat de waterschappen gezamenlijk het aan hen toegekende EMU-saldo gaan overschrijden? Of kan dit opgevangen worden binnen het totale EMU-saldo van de Staat/Rijksbegroting? Deze staat met alle uitgaven in landelijk gebied, klimaat, energietransitie, etc. misschien wel onder druk. Als we als land dan ruim het EMU-saldo gaan overschrijden, is dit een risico voor onze projecten (we mogen niet investeren) / onze begroting (boete voor overschrijding saldo)?
Antwoord	Op dit moment vindt de uitvraag (bij alle waterschappen) plaats in het kader van het Waterschapspeil. De verwachting is dat over een maand of twee de informatie (o.a. over meerjarig investeringsvolume) beschikbaar komt. De verwachting is overigens wel dat de investeringen "waterschapsbreed" zullen toenemen in de komende jaren in aanloop naar de KRW, energietransitie e.d. Bij de Unie (dhr. Wijnand Dekking) hebben we navraag gedaan wat zijn verwachtingen zijn als de EMU- referentiewaarde collectief overschreden wordt. De heer Wekking gaf aan dat: • Vanuit Europa bezien er <u>niet streng zal worden getoetst in 2023</u> in verband met o.a. de oorlog in Oekraïne. • Er sowieso eerst wordt gekeken of er per saldo sprake is van een overschrijding op het totaalniveau van de Provincies, Gemeenten en Waterschappen <u>tezamen</u>.

	• Er in het geval van een dergelijke overschrijding eerst bestuurlijk overleg tussen het Rijk en de lagere overheden zal volgen. Voor zover daar überhaupt al sprake van zal zijn, zijn eventuele beperkingen en/of sancties in de komende drie à vier jaar niet te verwachten.
--	---